

A.T.V.
5503

M.-6037
R.-2160

DOCTRINA CRISTIANA

AITA GASPAR ASTETE JESUITAC
ERDERAZ CONPONUA.

IPIÑI ZUAN EUZQUERAZ

D. JUAN DE IRAZUSTA

Erretore Hernialdecoac zeha dan pro-
vinzia Guipuzcoacoan. eta añaditu zion
Encarnazioco eta Eucaristiaci Mis-
terioen esplicazioa; baita ere
confesio onaren condizioac
eta Acto Fedeco, Espe-
ranzaco eta Carida-
decoac.

—

TOLOSAN:

Eusebio Lopez-en moldizteguian
1926-garren urtean.

ABISOA PECATARI GUZTIENTZAT ONA

Utzi ezazu, pecataria,
len baño len pecatua,
aparta zaite ocasiotic,
zeñean zauden sartua.

Izan diteque gaurco gabean
zure oyean iltzea,
bai ta ere biyar baño len
infernuetan sartzea.

Utzi ditzagun bizio oec,
zeñac gauzcaten galduric,
eta escatu barczioa
Jaungoicoari bertatic.

Liburu onetan esaten dana
sinistu eta obratu,
goza dezagun beti gloria.
an gaitezen descansatu.

DOTRINA CRISTIANAREN SARRERA.

Cristau fiel guztiac
daude obligatuac
gurutzea adoratzea
eta debozio izatera:
zergatic Cristoc an
salbatu guinduan
gure pecatuetatic
ta etsaiaren mendetic.

Argatic zaite jarri
santiguatzea sarri
baita ere ziñatzera,
iru gurutze egitera:
becoquian lenena,
aoan bigarrena,
bestea bularretan,
iru lecu oyetan.

Becoquian libratzeagatic
pensamentu gaiztoetatic,
aoan libratzeagatic
itz gaiztoetatic,

bularretan libratzeagatic
óbra ta deseо gaiztoetatic,
eguin bada bereala
esaten dezula onela:

Gurutze santuaren señaleagatic †
gure esaietatic † libra gaitzatzu
gure Jauna eta Jaungoicoa † Ai-
taren, ta Semearen, ta Espiritu
Santuaren izenean. † Amen Jesus.

PATER NOSTERRA.

Aita gurea, zeruetan zaudena,
santificatua izan bedi zure izena,
betor gugana zure erreinoa, eguin
bedi zure borondatea, nola zeruan
ala lurrean.

Eman iguzu gure eguneroco
oguia eta barca guizquiiguzu gure
zorrac guc gure zordunai barca-
tzen diegun bezela, eta ez gaitza-
tzula utzi tentazioan erortzen, bai-
zican libratu gaitzatzu gaitzetic.
Amen Jesus.

ABE MARIA.

Abe Maria, graziaz betea, Jauna da zurequin, bendeicatua zerade zu andre guztien artean, ta bedeincatua da zure sabaleco frutua Jesus.

Santa Maria, Jaungoicoaren Ama, erregutu ezazu gu pecataria-gatic, orain eta gure eriotzaco orduan. Amen.

CREDOA.

Nic sinisten det Jaungoico Aita guztiz poderosoa, zerubaren eta luraren criadereagan, eta aren Seme bacar Jesucristo gure Jaungan, zeña conzebitu zan Espiritu Santuaren obraz ta birtutez, jayo zan Maria Birjiñagandic, padezitu zuan Ponzio Pilatosen aguientearen azpian, izandu zan cruzificatua, illa ta enterratuba. Jechi zan infernue-

tara, piztu zan illen artetic irugarren egunean. Igo zan zeruetara, an dago eseriric Jaungoico Aita guziz poderosoaren alde escubitic. Andic etorrico da biziak eta illac juzgatze-ra. Nic sinisten det Espiritu santiuagan, Eliz Ama Santa Catolica, santuen comunioa, pecatuen barca-zioa, araguiaren resurrezioa eta bi-zitza seculacoa. Amen.

SALBEA.

Jaungoicoac salba zaitzala, Erre-guiña, misericordiaren Ama, bizi-tza, dulzura ta esperantza gurea, Jaungoicoac salba zaitzala. Zuri deiez gaude Ebaren ume desterra-tuac. Zugana gaude zuzpirioz, sen-timentuz eta negarrez, negarrezco lecu onetan. Ea, bada, gure aboga-da, itzuli itzatzu gugan zure begui misericordioso oyec, ta destie-rro onetatic irteten gueradenean

eracutsi eguiguzu Jesus zure sabe-leco frutu bedeincatua. ¡Oh clementisima! ¡Oh piadosa! ¡Oh misericordiosa! ¡Oh dulce Birjiña Maria! Erregutu ezazu gugatic Jaungoicoaren Ama Santa, merezi dezagun alcantatzea Jesucristoren promesac. Amen.

JAUNGOICOAREN LEGUECO MANDAMENTUAC DIRADE AMAR

Lenengo irurac pertenezitzen zaizca Jaungoicoaren onrari, eta beste zazpirac projimoaren probechuari.

Lenengoa, Jaungoicoa amatzea gauza guztien gañean.

Bigarrena, juramentu alferric ez eguitea.

Irugarrena, jai egunac santifica tzea.

Laugarrena, aita ta ama onratzea.
Bostgarrena, iñor ez iltzea.
Seigarrena, luijuriaco pecaturic
ez eguitea.

Zazpigarrena, ez oztutzea.

Zortzigarrena, testimonio falso-
ric ez jasotzea eta guezurric ez
esatea.

Bederatzigarrena, projimuaren
emazteric ez deseatzea.

Amargarrena, besteren gauzaric
ez deseatzea.

Amar mandamentu oec enzerra-
tzen dirade bitan: serbitza eta
amatza Jaungoicoa gauza guzien
gañean, ta projimoa, gure buruac
bezela.

ARTICULO FEDECOAC

DIRADE AMALAU.

Lenengo zazpirac pertenezitzen
zaizca Dibinidadeari, eta beste
zazpirac gure Jaun Jesucristo Jaun-

goico eta Guizon eguiazcoaren u·
manidade santuari.

*Dibinidadeari pertenezitzen
zaizcanac dira oec.*

Lenengoa, sinistea Jaungoico gu-
ziz poderoso bacar bategan.

Bigarrena, sinistea Aita dala.

Irugarrena, sinistea Semea dala.

Laugarrena, sinistea Espiritu
Santua dala.

Bostgarrena, sinistea Creadorea
dala.

Seigarrena, sinistea Salbadorea
dala.

Zazpigarrena, sinistea Glorifica-
dorea dala.

*Umanidadeari pertenezitzen
zaizcanac dira oec.*

Lenengoa, sinistea Jesucristo gu-
re Jauna guizona dan partetic conze-
bitu zala Espiritu Santuaren obraz.

Bigarrena, sinistea jayo zala Santa Maria Birjiñagandic, Señora au zala Birjiña, Cristo jayo baño len, jayotzean eta jayo ezquero.

Irugarrena, sinistea errezipitu zituala eriotza ta pasioa gu pecatariac salbatzeagatic.

Laugarrena, sinistea jechi zala infernuetara, eta aren etorrera santuari ichedoten zeuden anima justuac libratu zituala.

Bostgarrena, sinistea rresuzitatu zala illen artetic irugarren egunean.

Seigarrena, sinistea igo zala zeruetara eta dagoala eseriric Jaungoico Aita guziz poderosoaren alde escuitic.

Zazpigarrena, sinistea etorrico dala biziak eta illac juzgatzera, au da, onai ematera gloria, zeren aren mandamentuac gorde zituen; eta gaiztoai pena seculacoa, zeren gorde ez zituen.

DOCTRINA CRISTIANAREN DECLARAZIOA

GALDETZEN ETA ERANTZUTEN DALA.

GALDETZEN DET: Zerade Cristaba?
ERANTZUTEN DET: Bai, Jauna, Jaun-
goicoaren graziz.

G. Cristabaren izen ori norgandic
izan zenduan?

E. Cristo gure Jaunagandic.

G. Zer esan nai du Cristaubac?

E. Cristoren guizona.

G. Zer aditzen dezu Cristoren
guizonagatic?

E. Cristoren fedea duan guizona,
zeña errezebitu zuan bataiatzean
ta dagoan ofrezituric aren serbi-
zio Santura.

G. Zer da cristabaren señalea?

E. Gurutze Santua.

G. Zergatic?

- E. Zergatic dan Cristo cruzificatuaren figura, bada gurutzean redimitu guinduzen.
- G. Zenbat modutan eguiten du cristabac zeñale au?
- E. Bitan.
- G. Zein dirade?
- E. Ziñatzea ta santiguatzea.
- G. Zer gauza da ziñatzea?
- E. Iru gurutze eguitea escuico escuaren aurreneco beatzarequin: lenengoa, becoquian; bigarrena, aoan; irugarrena, bularretan; itz eguiten dala Jaungoico gure Jaunarequin.
- G. Eguin ezazu nola?
- E. Gurutze santuaren señaleagatic † gure etsayetatic † libra gaitzatzu gure Jaun eta Jaungoicoa. †
- G. Zergatic ziñatzen zerade becoquian?
- E. Libratzeagatic Jaungoicoac

pensamentu gaiztoetatic.

G. Zergatic aoan?

E. Libratzeagatic Jaungoicoac itz
gaiztoetatic?

G. Zergatic bularretan?

E. Libratzeagatic Jaungoicoacobra
eta deseo gaiztoetatic.

G. Zer da santiguatzia?

E. Egitea gurutze bat escuico
escuaren beatz biaquin, beco-
quitic bularretaraño ta sorbal-
da ezquerrecotic escuicoraño
deitzen zaiola Trinidade Santisi-
moari.

G. Eguin ezazu nola:

E. Aitaren, eta Semearen, eta
Espiritu Santuaren izenean, †
Amen Jesus.

G. Noiz eguin bear dezuseñale au?

E. Obra onen bat asitzen dan guz-
tian edo arquitzten naizenean ne-
zesidade, tentazio edo peligroen
batean; prinzipalmente oetic jai-

quitzean; echetic irtetean; elizan sartzean; jateracoan eta lo eguiteracoan.

- G. Zergatic orrenbeste bider?
- E. Zergatic denbora eta lecu guztietan gure etsaiac perseguitzen gaituen.
- G. Zer etsai dira oriec?
- E. Mundua, demonioa ta araguia.
- G. Esan eguidazu bada: Gurutzeac badu birtutea etsai orien contra?
- E. Bai, jauna.
- G. Nundic izan zuan gurutzeac birtute ori?
- E. Benzitzeagatic Cristoc gurutzean etsai oiec bere eriotzarequin.
- G. Gurutzea adoratzen dezunean zer esaten dezu?
- E. Adoratzen eta bedeincatzen zaitut Cristo, zergatic zure gurutze santuarequin redimitu zenduen mundua.

DOCTRINA CRISTIANAREN PARTIZIOA.

Icusi det Cristaba zerala cristabaren izenagatic eta señaleagatic.

Esan eguidazu orain:

G. Zenbat gauza jaquin bear ditu cristabac uso arrazoizcoa izatera iristen danean?

E. Lau gauza.

G. Zein dirade?

E. Jaquitea zer sinistu bear duan, zer orazio eguin bear duan, zer obratu bear duan eta zer errezi-

bitu bear duan.

G. Nola jaquingo du zer sinistu
bear duan?

E. Jaquiñarequin credoa eta articu-
lo fedecoac.

G. Nola jaquingo du zer orazio
eguin bear duan?

E. Jaquiñarequin Pater nosterra ta
elizaco beste orazioac.

G. Nola jaquingo du zer obratu
bear duan?

E. Jaquiñarequin Jaungoicoaren le-
gueco mandamentuac, Eliza A-
ma Santarenac eta obra mise-
ricordiazcoac.

G. Nola jaquingo du zer errezi-
bitu bear duan?

E. Jaquiñarequin Eliza Ama Santa-
ren Sacramentuac.

DOCTRINA CRISTIANAREN LENENGO PARTEA.

*Zeñean declaratzen diraden Credoa
eta Articuluac.*

- G. Norc esan zuan Credoa?
E. Apostoloac.
G. Zertaco?
E. Gure Fede santuco gauzac era-
custeco.
G. Ta zuc zertaco esaten dezu?
E. Cristabac degun feder au con-
fesatzeco.
G. Zer gauza da fedea?

- E. Icusi ez deguna sinistea.
- G. Icusi zenduan zuc Cristo ja-yotzen?
- E. Ez, jauna.
- G. Icusi zenduan iltzen edo ze-ruetara igotzen?
- E. Ez, jauna.
- G. Sinisten dezu?
- E. Bai, jauna, sinisten det.
- G. Zergatic sinisten dezu?
- E. Zergatic Jaungoicoac errebelaturic, Eliza Ama Santac onela eracusten digun.
- G. Zer gauza dira cristabac bezela dituzunac eta sinisten dituzunac?
- E. Ama Eliza Santa Erromacoac dituanac ta sinisten dituanac.
- G. Zer da zuc eta Erromaco Eli-zac dezuena eta sinisten dezue-na?
- E. Articulu fedecoac, prinzipal-mente Creduan dauden bezela.

- G. Zer gauza dirade articulo fe-decoac?
- E. Dirade fedeco misterioric prin-zipalenac.
- G. Zertaco dirade articulo fede-coac?
- E. Emateco notizia Trinidade San-tisimoarena eta gure Redentore Jesucristorena.
- G. Nor da Jaungoicoa?
- E. Da gauza bat esan eta pentsa-tu alditequean baño ere excelen-teagoa ta admirableagoa; jaun bat infinitamente poderosoa, sa-bioa, justua, prinzipioa ta fiña gauza guztiena.
- G. Trinidade Santisimoa nor da?
- E. Da Jaungoicoa bera, Aita eta Semea, eta Espiritu Santua, iru persona diferenteac eta Jaungoi-co eguiazco bat.
- G. Aita Jaungoicoa da?
- E. Bai, Jauna.

G. Semea Jaungoicoa da?

E. Bai, Jauna.

G. Espiritu Santua Jaungoicoa da?

E. Bai, jauna.

G. Iru Jaungoico dira?

E. Ez da Jaungoico eguiazco bat baizic.

G. Aita Semea da?

E. Ez, jauna.

G. Espiritu Santua da aita edo Semea?

E. Ez, Jauna.

G. Zergatic?

E. Zergatic personac dirade diferenteac Jaungoico eguiazco bat bada ere.

G. Nola da Jaungoico guziz poderosoa?

E. Zergatic bere nai izatearequin, beste gabe, eguin duan nai duan guztia.

G. Nola da Criadorea?

E. Zergatic ezerezetic eguin zi-

- G. tuan gauza guztiac.
- G. Nola da Salbadorea?
- E. Zergatic ematen digun grazia ta barcatzen dizquigun pecatuac.
- G. Nola da Jaungoico glorifica-dorea?
- E. Zergatic ematen dion gloria aren grazian irauten duanari.
- G. Jaungoicoac badu gorputza-ren figuraric guc bezela?
- E. Ez du Jaungoicoa dan partetic, zergatic dan espiritu purua, baña badu guizona dan partetic.
- G. Iru personetatic zein eguin zan guizon?
- E. Bigarrena, zeña dan Semea.
- G. Aita eguin zan guizon?
- E. Ez, jauna.
- G. Espiritu Santua eguin zan guizon?
- E. Ez, jauna.
- G. Zein eguin zan bada?
- E. Semea bacarric, zeñari guizon

- eguiñic deritza Jesucristo.
- G. Beraz orrela, nor da Jesucristo?
- E. Da Jaungoicoaren Seme biza, guizon eguin zana gu salbatzeagatic, eta nola bizi eracustea.
- G. Zer esan nai du Jesusucristo?
- E. Salbadorea edo libratzallea.
- G. Zertatic salbatu edo libratu guinduzen?
- E. Gure pecatuetatic eta demoniaren mendetic.
- G. Zer esan nai du Cristo?
- E. Untatua.
- G. Zertzaz izandu zan untatua?
- E. Espiritu Santuaren graziaz eta doaiaz.
- G. Cristo gure jauna nola izandu zan conzebitua ta jayo zan Ama Birjiñagandic?
- E. Eguiten zuala Jaungoicoac obra milagrosoa.
- G. Ta Cristoren Ama gueroz be-

- tj izandu zan Birjiña?
- E. Bai jauna, beti izandu zan Birjiña.
- G. Zergatic nai izandu zuan ill gutzean?
- E. Gu pecatutic eta eriotzatic libratzeagatic.
- G. Zer aditzen dezu Cristo ill ezquero jechi zala infernuetara?
- E. Ez det aditzen condenatuem lecura, baizican Linbora justuac zεudenera.
- G. Nola jechi zan?
- E. Cristoren anima Jaungoicotasanarequin unituric.
- G. Ta gorputza nola gelditu zan?
- E. Jaungoicotasanarequin berarequin unituric.
- G. Nola piztu zan irugarren egunean?
- E. Biurtzen ziradela juntatzera arena gorputza eta anima gloriosoa ez gueiago iltzeco.

- G. Nola igo zan zeruetara?
- E. Bere birtute propioarequin.
- G. Zer da egotea eseriric Aita Jaungoicoaren alde escuitic?
- E. Izatea Aitac ainbat gloria Jaungoicoa dan partetic, eta guizona dan partetic, beste guziac baño gueiago.
- G. Noiz etorrico da biziak eta illac juzgatzen?
- E. Munduaren azquenean edo aca-beran.
- G. Ta orduan ill guziac bear dute piztu?
- E. Bai jauna, izandu zitzaten anima ta gorputzarequin berarequin.
- G. Zer sinisten dezu esaten dezunean sinisten det Santuen Co-munioa?
- E. Cristau fiel guztiak dutela parte besteen ondasun espiritualetan, gorputz baten mienbroac bezela zeña dan Eliza.

G. Zer da Eliza?

E. Da cristau fielen congregazioa zeñaren burua dan Erromako Aita Santua.

G. Nor da Aita Santua?

E. Da Cristoren Bicarioa lurrean, zeñari guztiok gauden obligatuac obeditutzera.

G. Sinisten dezu credoa eta articuloaz gañera beste gauzaric?

E. Bai, jauna, Escritura sagraduan dagoana ta Jaungoicoac Elizari errebelatu zion guztia.

G. Zer gauza dirade oriec?

E. Ez didazula ori galdetu neri, bada naiz ignorantea, baditu Eliza Ama Santac doctoreac jaquingo dutenac erantzuten.

M. Ongui diozu, bada doctoreac bear due eman contu gure fede santuco gauza guztien eia ez zuc; zuretzat asco da ematea articuloena credoan dauden bezela.

DOCTRINA CRISTIANAREN

BIGARREN PARTEA

*Zeñean declaratzen dan zer escatu
bear dan eta Eliza Ama
Santuaren Orazioac.*

Icusi det nola daquizun zer si-nistu bear dezun, zeña dan lenengo jaquin bear dan gauza; guazen bigarrenera, zeña dan zer esca-tu bear dan jaquitea. Esan ezazu:

- G. Norc esan zuan Aita gurea?
- E. Jesucristoc bere aotic.
- G. Zertaraco?
- E. Guri orazio egiten eracus-teco.
- G. Zer da orazio eguitea?
- E. Da jasotzea biotza Jaungoicoaga eta escatzea mesedeac.
- G. Pater nosterra esaten dezunean norequin itzeguiten dezu?
- E. Jaungoico gure Jaunarequin.
- G. Nun dago Jaungoico gure Jau-na?
- E. Lecu guzietan, especialmente zeruan eta Sacramentu Santu Aldarecoan.
- G. Zein da orazioetan onena?
- E. Aita gurea.
- G. Zergatic?
- E. Zergatic apostoluac escatu eta esan zuan Jesucristoc bere aotic.
- G. Zergatic gueyago?

- E. Zergatic dituan zazpi petizio caridade guzian fundatuac.
- G. Zein dirade?
- E. Lenengoa, santificatua izan bedi zure izaña.
- G. Zer escatzen dezu petizio orretan?
- E. Jaungoicoaren izaña izan dedilla ezagutua eta onratua mundu guztian.
- G. Zein da bigarrena?
- E. Betor gugana zure erreinoa?
- G. Zer escatzen dezu petizio orretan?
- E. Reina dezala Jaungoicoac gure animetan emen lurrean graziarequin, eta guero eman dizagula gloria.
- G. Zein da irugarrena?
- E. Eguin bedi zure borondatea nola zeruan ala lurrean.
- G. Zer escatzen dezu petizio orretan?

- E. Eguin dezagula Jaungoicoaren borondatea lurrean gaudenac, bienabenturaduac zeruan eguiten duen bezela.
- G. Zein da laugarrena?
- E. Eman iguzu gure eguneroko oguia.
- G. Zer escatzen dezu petizio orretan?
- E. Eman dizagula Jaungoicoac gorputzarentzat mantenu conbeni zaiguna, ta animarentzat graziaren mantenu espirituala ta Sacramentuac.
- G. Zein da bostgarrena?
- E. Barca guizquiugutzu gure zorrac guc gueren zordunai barcatzen diegun bezela.
- G. Zer escatzen dezu petizio orretan?
- E. Barca deguizquiugula Jaungoicoac gure pecatuac guc barcatzen diegun bezela agrabiatu

gaituenai eta gaizqui eguin digutenai.

G. Zein da seigarrena?

E. Ez gaitzatzula utzi tentazioan erortzen.

G. Zer escatzen dezu petizio orretan?

E. Ez deigula utzi Jaungoico gure Jaunac erortzen eta consentitzen pensamentu eta tentazio gaiztoetan.

G. Zein da zazpigarrena?

E. Baizican libratu gaitzatzu gaitzetic.

G. Zer escatzen dezu petizio orretan?

E. Libra gaitzala Jaungoico gure Jaunac animaco eta gorputzeco gaitz eta peligro guztietatic.

G. Zergatic esaten dezu lenengo, Aita gurea zeruetan zaudena?

E. Jasotzeco biotza Jaungoicoagana eta escatzeco mesedeac

- umildade eta confiantzarequin.
- G. Zer esan nai du itz Amen azquenean aditzen dezun arc?
- E. Ala izan dedilla.
- G. Zer orazio esaten diozcatzu principalmente Birjiña Soberanari?
- E. Abe Maria eta Salbea.
- G. Esan ezazu: norc esan zuan Abe Maria?
- E. Ainguero San Gabrielec Maria birjiña bisitatzeria eterri zanean.
- G. Norc esan zuan Salbea?
- E. Ama Eliza Santac, zeña dadukan errezibituri.
- G. Zertaco?
- E. Faboreac escatzeco Aingueruen erreguiña Maria Santisimari.
- G. Abe Maria edo Salbea esaten dezunean norequin itz eguiten dezu?
- E. Gure Señora Maria Birjiñarequin.

G. Nor da gure Señora Maria Birjiña?

E. Da Señora birtutez eta graziaz bete bat, zeña dan Jaungoicoaren Ama eta dagoana zeruan.

G. Eta aldarean dagoana nor da?

E. Da zeruan dagoanaren imajiña ta semejantza bat.

G. Zertaco dago an?

E. Aldarean dagoana icusi eta acorda gaitezen zeruan dagoanaz, eta zergatic dan aren imajiña erreberenziatu dezagun.

M. Au bera eguin bear dezu beste Santuaren imajiñaquin.

G. Eguin bear diegu orazio Santuari ere?

E. Bai, Jauna, gure medianero edo faborezitzalleai bezela.

G. Zer gauza dira Aingueruac?

E. Dira espiritu bienabenturadu batzuc, daudenac zeruan Jaungoicoaz gozatzen.

G. Zertaco criatu zituan Jaungoi-
co gure Jaunac?

E. Eternidade guztian alabatu eta
bedeincatu dezaten.

G. Zertaco gueyago?

E. Aren Ministroac bezela gober-
na dezaten Eliza, ta gorde di-
tzaten guizonac.

G. Beraz badezu zuc Ainguero
goardacoa?

E. Bai, Jauna, badet, eta guizon
bacoitzac du bere Ainguero
goardacoa.

M. Izan eguiuzu bada debozio, eta erregetu
eguiuzu egunero falta gabe.

DOCTRINA CRISTIANAREN

Irugarren partea, zeñean declaratzen dan zer obratu bear dan.

Ecusi det nola daquizun zer sinistu bear dezun, ta zer orazio eguin bear dezun, ecusi dezagun orain nola daquizun zer obratu bear dezun; Cristauac bezela esan ezazu:

G. Zein da Jaungoicoaren legueco lenengo mandamentua?

- E. Jaungoicoa amatzea gauza guzien gañean.
- G. Norc amatzen du Jaungoicoa?
- E. Aren mandamentuac gordetzen dituanac.
- G. Zer da Jaungoicoa gauza guztien gañean amatzea?
- E. Naigo izatea galdu bizitza Jaungoicoa ofenditu baño.
- G. Zertara gueiago obligatzen du mandamentu onec?
- E. Jaungoicoa bacarric adoratzea gorputzeco eta animaco reberenzi guztiarequin, sinisten eta esperatzen dala beragan fede osoarequin.
- G. Norc eguiten du pecatu mandamentu onen contra?
- E. Idoloac edo Jaungoico falsoac adoratzen dituanac, eta aietan sinnensten duanac.
- G. Ta norc gueiago?
- E. Aztiquerietan edo gauza super-

- tizioetan sinisten duanac.
- G. Zein da bigarrena?
- E. Juramentu alferric ez eguitea.
- G. Norc eguiten du juramentu al- ferric?
- E. Juramentu eguiten duanac egua gabe, juztizia gabe eta premia gabe.
- G. Pecatu da juramentu alferra eguitea criaturagatic?
- E. Bai, Jauna, zergatic onetan eguiten zaion juramentu Cri- doreari.
- G. Zer erremedio da ez eguiteco juramentu alferric?
- E. Acostunbratzea esatera bai edo ez, Cristoc eracusten digun beze- la.
- G. Zein da irugarrena?
- E. Jai egunac santificatza.
- G. Norc santificatzen ditu jai egu- nac?
- E. Meza osoa entzufen duanac ta

premia gabe ayetan bacarric lan
eguiten ez duanac.

- G. Zein da laugarrena?
- E. Aita eta ama onratzea.
- G. Norc onratzen ditu gurasoac?
- E. Obedezitzen, socorritzen eta e-
rreberenziatzen dituenac.
- G. Nor aditzen dirade besteric gu-
rasotzat?
- E. Aundiagoac edadean, dignida-
dean eta gabinetean.
- G. Zein da bostgarrena?
- E. Iñor ez iltzea.
- G. Zer againtzen da mandamentu
onetan?
- E. Ez eguitea iñori gaitzic, ez itzez,
ez obraz, eta ez deseoz.
- G. Zein da seigarrena?
- E. Lujuriaco pecaturic ez eguitea.
- G. Zer againtzen da mandamentu
onetan?
- E. Izan gaitezela garbiac eta cas-
toac pensamentuetan, itzetan eta

obretan.

G. Zein da zazpigarrina?

E. Ez ostutzea.

G. Zer aguintzen da mandamentu onetan?

E. Ez quentzea, ez iduquitzea eta ez nai izatea besteren gauzaric jabearen borondatearen contra.

G. Zein da zortzigarrena?

E. Testimonio falsoric ez jasotzea eta guezurric ez esatea.

G. Zer aguintzen da mandamentu onetan?

E. Ez eguitea projimuaren contra juizio gaiztoric, ez esatea eta ez aditzea aren faltac.

G. Norc ausitzen du mandamentu au?

E. Arrazoyaren contra juzgatzen duanac, farma quentzen duanac, secretoa descubritzen duanac edo guezurra esaten duanac.

G. Zer eragozten da bederatzigarrren eta amargarren mandamenduetan?

E. Desonestidadearen eta azientaren deseoa.

M. Esan itzatzu Ama Eliza Santaren mandamentuac:

AMA ELIZA SANTAREN

Mandamentuac dirade bost.

Lenengoa, igandeetan eta beste jayetan Meza osoa entzutea.

Bigarrena, urtean bein guchienaz confesatzea, edo lenago, iltze-co peligroric esperatzen badu.

Irugarrena, Pazcoa Resurrezio-coetan comulgatzea.

Laugarrena, Ama Eliza Santac aguintzen duanean barautzea.

Bostgarrena, amarrenac eta primiziac pagatzea.

G. Zertaraco dira mandamentu oec?

E. Obeto gordetzeko mandamentu dibinoac.

M. Esan itzatzu Obra Misericordiazcoac:

OBRA MISERICORDIAZCOAC

*dirade amalauc, zazpi espiritualac eta
zazpi corporalac.*

Zazpi espiritualac dirade oec:

Lenengoa, ez daquinari eractus-
tea: bigarrena, premia duanari con-
seju ona ematea: irugarrena, gaiz-
qui eguiten duana correjitzea: lau-
garrena, injuriac barcatzea: bos-
garrena, triste dagoana consola-
tzea: seigarrena, gure projimuen
miseriac eta flaquezac pazienzia-
requin sufritzea: zazpigarrena, bi-
ziagatic eta illagatic Jaungoicoari
erregutzea.

ZAZPI CORPORALAC

DIRADE OEC.

Lenengoa, enfermoac bisitatzea: bigarrena, goseac dagoanari jaten ematea: irugarrena, egarriac dagoanari edaten ematea: laugarrena, cautiboac errescatatzea: bostgarrena, larru gorrian dagoana jantxitzea: seigarrena, peregrinoari ostatu ematea: zazpigarrena, illac enterratzea.

G. Zergatic deitzen zaie obra misericordiazcoac?

E. Zergatic ez diraden zor juztiziaz.

G. Noiz obligatzen dute pecatu mortalaren azpian?

E. Guizon discretoen juizioan grabeac diraden nezesidadeetan.

DOCTRINA CRISTIANAREN

*laugarren partea, zeñean declara-
tzen diraden Sacramentu errezi-
bitu bear diradenac.*

Ecusi det nola daquizun zer si-nistu, zer orazio eguin eta zer obra-tu bear dezun; ecusi dezagun orain nola daquizun zer errezibitu bear dezun; zeña dan azquenecoa. Esan itzatzu Ama Eliza Santaren sacra-mentuac:

*Ama Eliza Santaren Sacramentuac
dirade zazpi.*

Lenengo bostac dirade necesarioac edo errezipitu bear diradenac obraz edo deseoz, eta oec gabe ezin salba diteque guizona utzitzen baditu menosprezioz; beste biac dirade borondatezcoac. Lenengoa, bautismoa: bigarrena, confirmazioa: irugarrena, penitenzia: laugarrena, comunioa: bostgarrena, extremaunzia: seigarrena, sazerdoteen ordena: zazpigarrena, matrimonioa.

G. Zer gauza dirade Sacramentuac?

E. Dirade señale batzuc eguin dituanac Jesucristo gure Jaunac emateko guri oequin bere grazia eta birtuteac.

G. Zer gauza da grazia?

E. Da izate dibino bat eguiten

duana guizona Jaungoicoaren
Seme eta zerauren eredero.

G. Zer birtute ematen die sacramentubac graziarequin batean?

E. Prinzipalmente iru teologalac edo dibinoac.

G. Zein dirade?

E. Fedea, Esperantza eta Caridadea.

G. Zer gauza da Fedea?

E. Sinistea icusi ez guenduena, zergatic Jaungoicoac ala errebelatu duen.

G. Zer gauza da Esperantza?

E. Esperatzea gloria eta ondasun eternoac Jaungoicoaren graziaren eta gure obra onen medioz.

G. Zer gauza da caridadea?

E. Amatzea Jaungoicoa gauza guzien gañean, eta gure projimoa gueren buruac bezela, izaten gurrala aequin, ayec gurequin.izatea nai degun bezela.

G. Zertaco izandu zan eguiña Sacramentu Santu Bautismocoa?

E. Quentzeco pecatu orijinala ta bataiatzen danagan arquitzen dan beste edozein.

G. Zer gauza da pecatu orijinala?

E. Pecatu ura, zeñarequin jaiotzen gueraden, eredaturic gure lenengo gurasoetatic.

G. Zertaco da Sacramentu Santu confirmaziocoa?

E. Confirmatzeko eta ipintzeco fuerte bautismoan errezipitu genduen fedear.

G. Zertaco da Sacramentu Santu Penitenciacoa?

E. Bataiatu ezquero eguindaco pecatuac barcatzeco.

G. Zer pecatu dira oriec?

E. Pecatu mortalac prinzipalmente, eta baita benialac ere.

G. Zer gauza da pecatu mortala?

E. Da esatea, eguitea, pensatzea,

edo deseatzea zerbait gure Jaungoico Soberanoaren legue Santuaren contra gauza grabean.

- G. Zergatic deritza mortala?
- E. Zergatic iltzen duan eguiten duanaren anima.
- G. Zer parte ditu penitenziac peccatu mortala quentzeco?
- E. Iru, Jauna.
- G. Zein dirade?
- E. Biotzeco contrizioa, aozco confesioa, eta obrazco satisfazioa.
- G. Pecatariac peccatu mortalean erortzen dan guzian bear du confesatu bereala peccatuac baratzeco?
- E. Ongui izango litzaque, baña ez da prezisoa.
- G. Zer eguin bear du bada?
- E. Bere pecatuen dolore eguiazcoa eduquitzea emendatzeco eta confesatzeco proposituarequin, Ama Eliza Santac againtzen dua-

duanean.

- G. Zer da pecatu beniala?
E. Da pecatu mortalaren disposizio bat.
- G. Zergatic deritza beniala?
E. Zergatic erraz erortzen dan guizona artan, eta erraz barcatzen dan.
- G. Zenbat gauzagatic barcatzen da?
E. Bederatzigatic.
- G. Zein dirade?
E. Lenengoa, meza entzuteagatic: bigarrena, comulgatzeagatic: irugarrena, confesio generalagatic: laugarrena, Obispoaren bendizionagatic: bostgarrena, ur bedeintuagatic: seigarrena, ogui bedeintuagatic: zazpigarrena, Aita gurea esateagatic; zortzigarrena, sermoia aditzeagatic: bederatzigarrena, pechuco golpeagatic, escatzen zaiola barcazioa Jaun-

goicō gure Jaunari.

G. Zertaco da Sacramentu Santu Comuniocoa?

E. Errezibitzen degula bear dan disposizioarequin, izan dedin gure animen mantenimentu eta aumenta ditzagun beraren graziac.

G. Zer errezibitzen da Sacramentu Santu onetan?

E. Jesucristo gure Jauna, Jaungoico eta guizon eguiazcoa, zeña dagoan eguiaz Sacramentu santu aldarecoan.

G. Zertaraco da Sacramentu Santu Extremaunziocoa?

E. Iru gauzetalako.

G. Zein dirade?

E. Lenengoa, bizitza gaizto pasatuaren arrasto eta reliquiac quentzeco: bigarrena, animari indarra emateko demonioaren tentazioen contra: irugarrena, gorpu-

tzari osasuna emateco conbeni
bazayo.

G. Zertaco da Sacramentu Santu
Ordenacoa?

E. Consagratzeco eta ordenatzeco
Elizaco Ministro dignoac, nola
diraden Sacerdoteac, Diaconoac
eta beste gañeracoac.

G. Zertaco da Sacramentu Santu
matrimoniocoa?

E. Ezcontzeco eta emateço escon-
duai grazia, onequin bizi dite-
zen paquean eta criatu ditzaten
semeac zeruraco.

PECATU CAPITALAC DIRADE ZAZPI.

**Lenengoa, soberbia: bigarrena,
abarizia; irugarrena, luxuria: lauga-
rrena, ira: bostgarrena, gula: sei-
garrena, enbidia: zazpigarrena, na-
guitasuna.**

**G. Zergatic deitu diezu pecatu
capitalac zazpi gueienean mor-
talac esaten zayenai?**

**E. Deitu diet capitalac zergatic
diraden beste bizio ayetatic ja-
yotzen diradenen buruac, iturriac
eta sustrayac bezela, eta morta-
lac deitza ez dator ain ongi,
bada ascotan ez dirade benialac
baño gueyago.**

- G. Noiz dirade mortalac?
- E. Jaungoicoaren eta projimoaren caridadearen contra diradenian.
- G. Noiz dirade caridadearen contra?
- E. Aequin ausitzen danean Jaungoicoaren edo Elizaren mandamenturen bat gauza grabean.
- G. Zer da soberbia?
- E. Besteac baño gueyago izateco apetitu desordenatu bat.
- G. Zer da abarizia?
- E. Aziendaren apetitu edo deseo desordenatu bat.
- G. Zer da lujuria?
- E. Araguiaren gusto ziquiñen apetitu desordenatu bat.
- G. Zer da ira?
- E. Bengantzaren deseo desordentu bat.
- G. Zer da gula?
- E. Jateco eta edateco deseo gueyegui bat.

- G. Zer da enbidia?
E. Besteren onaren damutasuna.
G. Zer da naguitasuna?
E. Obra onac eguiteco animoaren
palta.

**ZAZPI BIZIOEN CONTRA
DIRADE ZAZPI BIRTUTE.**

Soberbiaren contra, umildadea;
abariziaren contra, liberalidadea;
lujuriaren contra, castidadea: ira-
ren contra, pazienza: gularen con-
tra, tenplanza: enbidiaren contra,
dilijenzia.

**ANIMAREN ETSAYAC ZEÑETATIC
*igues eguin bear degun, dirade iru.***

Lenengoa, mundua: bigarrena,
demonioa: irugarrena, araguia.
G. Nola igues eguiten da mundua-
gandic?

- E. Despreziatzen dirala aren pon-pac eta banidadeac.
- G. Nola igues eguiten da demontoagandic?
- E. Orazioarequin eta umildadearequin.
- G. Nola igues eguiten da araguia-gandic?
- E. Mortificazioarequin, bijiliaquin eta barauaquin; eta au da etsairic aundieta, zergatic araguia ezin apartatu degun guregandic, baña bai mundua ta demonioa.

Birtute teologalac dirade iru.

Lenengoa, fedea: bigarrena, esperantza: irugarrena, caridadea.

Birtute cardinalac dirade lau.

Lenengoa, prudenzia: bigarrena, justizia: irugarrena, fortaleza: laugarrrena, tenplanza.

Gurputzaren sentiduac dirade bost.

Lenengoa, icustea beguiquin: bigarrena, aditza belarriaquin: irugarrena, guztatzea aoarequin: laugarrena, usai eguitea sudurra-requin: bostgarrena, uquitza es-cuaquin.

G. Zertaco eman zizquiugun Jaungoicoac sentiduac eta beste mien-broac?

E. Guztiaquin serbitzeco aren dibina Majestadea.

Animaren potentziac dirade iru.

Memoria, entendimentua eta borondatea.

G. Zertaco eman zigun Jaungoi-coac memoria?

E. Acordatzeko artzaz eta aren mesede aundiz.

G. Zertaco eman zigun entendimendua?

E. Ezagutzeko Jaungoicoa eta argan pentsatzeko.

G. Zertako eman zigun Jaungoicoac borondatea?

E. Ama dezagun ontasun guztia-duna bezela, eta projimoa argatic.

Espiritu Santuaren doaiac dirade zazpi.

Lenengoa, jaquindurico doaia: bigarrena, entendimentuko doaia: irugarrena, consejuco doaia: laugarena, fortalezaco doaia: bostgarrena, zienziaco doaia: seigarrena, piedadeco doaia: zazpigarrena, Jaungoicoaren bildurtasuneko doaia.

Espiritu Santuaren frutuac dirade amabi.

Lenengoa, caridadea: bigarrena, paquea: irugarrena, animaren auditasuna: laugarrena, benignideea: bostgarrena, fedea: seigarrena,

continenzia: zazpigarrena, gozo espirituala: zortzigarrena, pazienzia: bederatzigarrena, ontasuna: amargarrena, mansedunbrea: amaicagarrena, modestia: amabigarrena, castidadea.

BIENABENTURANTZAC

DIRADE ZORTZI.

1. Bienabenturaduac pobreza escojitzan duenac, zergatic aena dan zeruetaco reinua.
2. Bienabenturaduac mansoac, zergatic aec izango diraden lurraren jabeac.
3. Bienabenturaduac negar eguiten dutenac, zergatic aec izango diraden consolatuac.
4. Bienabenturaduac justiziaren gose ta egarria duenac, zergatic izango diraden contentatuac.
5. Bienabenturaduac misericordio-

- soac, zergatic aec alcantzatuco
duen misericordia.
6. Bienabenturaduac biotz garbia
duenac, zergatic aec ūcusico duen
Jaungoicoa.
 7. Bienabenturaduac paqueosoac,
zergatic aec izango diraden dei-
tuac Jaungoicoaren semeac.
 8. Bienabenturaduac justiziagatic
persecuzioa padezitzen duenac,
zergatic aena dan zeruetaco rei-
noa.
- G. Zer esan dituzu orain?
- E. Zortzi bienabenturantzac.
- G. Zer gauza dirade bienabentu-
rantzac?
- E. Birtuteen eta Espiritu Santuaren
doaien obraric onenac.
- G. Nor dirade pobreza escojitzen
duenac?
- E. Nai ez duenac onraric eta abe-
rastasunic, chiquiac izanagatic
ere.

- G. Nor dira mansoac?
- E. Gorrotoric ez duenac, ezta aren
mobimenturic ere.
- G. Nola dira lurraren jabeac?
- E. Beren buruen jaunac bezela.
- G. Nor dirade negar eguiten due-
nac?
- E. Gustoac utzitzen dituenac chi-
quienac izanagatic ere.
- G. Nor dirade justiziaren gosea eta
egarria duenac?
- E. Cuidadoarequin obligazio duen
guzia eguiten duenac.
- G. Nor dirade misericordiosoac?
- E. Piedade guztia duenac arrotza-
quin ere.
- G. Nor dirade biotz garbi duenac?
- E. Beren pazio guztieta mortifi-
catzen diranac.
- G. Nor dirade paqueosoac?
- E. Paquea obratzen dutenac, bere-
netan eta besterenetan.
- G. Nor dirade justiziagatic pade-

- zitzen dutenac?
- E. Justizian firme daudenac, perseguituac izanagatic ere.
- G. Zergatic deitzen zaie oiei Bienabenturantzac?
- E. Zergatic oetan dagoen bizitza onetaco bienabenturantza eta bestekoaren esperantza.
- M. Jaungoicoac eraman gaitzala guzioc ara.
- R. Amen.

CONFESIO GENERALA.

Ni pecataria, confesatzen naitzaio Jaungoico guziz poderosoari: Santa Maria beti Birjiñari, San Miguel aingueruari, San Juan Bautistari, San Pedro ta San Pablo apostoluai, Santu guziai eta zuri, aita espirituala, zeren eguin dedan pecatu pentzamentuz, itzez eta obraz, nere culpaz, nere culpaz, nere culpa chit

andiz. Argatic erregutzen diot Santa Maria beti Birjiñari, San Miguel ainguerauari, San Juan Bautistari, San Pedro ta San Pablo apostoloai, Santu guzai, eta zuri, aita espirituala, erregutu deguiozula nigtic Jaungoico gure Jaunari. Amen.

*Conzienzia egunero esamiñatzeko
moduac ditu bi denbora
ta bost puntu.*

LENENGO DENBORA.

Goizean esnatzen danean, jasoco du biotza Jaungoicoagana eta ofrexituco dizca egun artaco pentsamentuac, itzac eta obrac; proponituco du, edo artuco du propositua, ez ofenditzeco aren dibina Majestadea, ta escatu au cunplitzeco grazia.

BIGARREN DENBORA.

Arratsean oera etzin baño lenago jarrico da belaunico, esango du Confesio generala eta eguingo du emen esaten dana.

LENENGO PUNTUA.

Emango diozca graziac Jaungoi-coari mesede ertezibitu dituenagatic nola diraden: zergatic criatu zuan, redimitu zuan, cristau eguin zuan, eta conserbatzen duan particularmente berari eguin diozcan mesede prinzipalagatic, zeñagatic dion ezagüera particularra.

BIGARREN PUNTUA.

Escatuco dio aren dibina Majestadeari arguia ta grazia ezagutzeco egun artaco faltac.

IRUGARREN PUNTUA.

Juango da pentzatzen esnatu

zanetic ordu artaraño, zeñean arquitzen dan, pentsatzen duala ordutic ordura, pentsamentuz, itzeztatua obraz, zer eguin, esan eta pentsatu duan.

LAUGARREN PUNTUA.

Ateraco ditu garbiro obra oneguin dituanac eta emango diozca graziac Jaungoicoari aegatic.

BOSTGARREN PUNTUA.

Artuco du damutasuna biotzetic eguin dituen falta guziena ta escatuco dio Jaungoicoari aen barcázioa, proponitzen duala emendatzea, eta eguingo du acto contriziozcoa seguitzen dan moduan.

Acto Contriziozcoa.

Nere Jesucristo Jauna, Jaungoico eta guizon eguiazcoa, nere Criadorea ta Redentorea, zu-

zerana izanagatic eta zergatic amatzen zaitudan beste gauza guztiac baño gueyago, damu det Jauna, nere biotz guztitic zure dibina Majestadea ofenditua, artzen det, propositu firmea ez gueiago pecaturic eguiteco eta apartatzeco zure ofenzaco ocasio guzietatic, eta confesatzeco eta cunplitzeco penitencia: ofrezitzen disquitzut, Jauna, nere bizitza, obrac eta trabajuac nere pecatuen satisfazioraco, eta nola suplicatzen dizudan ala dадucat confianza zure ontasun eta misericordia infinituagan barcatuko dizquidazula zure odol prezioso, pasio eta eriotzaren merezimenduacgatic, eta emango didazula grazia emendatzeco eta perseberatzeco nere bizi guztian. Amen Jesus.

**ENCARNAZIOCO MISTERIOAREN
ESPLICAZIOA.**

- G. Zertan consistitzen da Encarnazioko misterioa?
- E. Trinidade santisimoko bigarren Persona, zeña dan Semea, guizoneguitea Maria Santissimaren entraña garbietan, guizoren obra gabe, baizican Espiritu Santuaren obraz, guelditzen za-

la señora au Birijiña, Semea eguin baño len, eguitean eta eguin ezquiero.

G. Zer obra eguiten zuan Espiritu Santuac?

E. Formatu zuan Maria Santissimaren entrañetako odol garbiarequin Jesucristo gure Jaunaren gorputza, criatu zuan anima, unitu zuan anima gorputzarequin, anima ta gorputza unitu zituan Semearen personarequin eta au izandu zan eguitia Jaungoicoa guizon.

G. Obra marabiloso au Espiritu Santuac bezela etzuten eguin Aitac eta Semeac ere?

E. Bai, Jauna, irurac eguin zuten.

G. Zergatic esaten da bada izandu zala Espiritu Santuaren obra?

E. Zergatic izan zan amoriozco obra ta amorioa atribuitzen za-

yo Espiritu Santuari, Aitari poderea ta Semeari sabiduria bezela; baña iru personac, Jaungoico guztiz poderoso batec bezela, eguin bazuten ere obra soberano au Semeac bacarric artu zuan guizonaren naturaleza; onegatic ditu Semeac bi naturaleza, bata dibinoa Jaungoicoa dan partetic, ta bestea umanoa guizona dan partetic, eta Aitac eta Espiritu Santuac ez dute Jaungoicoaren naturaleza baizic.

G. Zenbat entendimentu ditu Cristoc?

E. Bi, bata dibinoa Jaungoico dan partetic, eta bestea umanoa guizona dan partetic.

G. Zenbat borondate ditu Cristoc?

E. Bi, bata dibinoa Jaungoicoa dan partetic, eta bestea umanoa guizona dan partetic.

G. Zenbat persona arquitzen dira

Cristogan?

- E. Bat bacarra, ta au da Persona dibinoa, bada persona umanoric ez da arquitzen Cristogan?
- G. Zenbat memori ditu Cristoc?
- E. Bat, eta au da guizona dan partetic, zergatic Jaungoicoa dan partetic gauza guztic dauzca presente, ez du memorian bearric.
- G. Cristoc badu aitaric edo amaric?
- E. Jaungoicoa dan partetic badu Aita zeña dan Aita Eternoa, Trinidade Santisimoco lenengo persona, eta ez du amaric; eta guizona dan partetic du ama, zeña dan Maria Santissima eta ez du aitaric.
- G. Cristo Jaungoicoa dan partetic, edo guizona dan partetic izandu zan lenago?
- E. Jaungoicoa dan partetic izandu zan ascoz lenago guizona dan

partetic baño, zergatic Cristoc Jaungoicoa dan partetic ez du asieraric eta denboraric Jaungoicoa izandu ez danic; baña guizona dan partetic izandu du denbora Cristo izandu ez dana.

G. Nun dago Cristo?

E. Jaungoicoa dan partetic dago lecu guztietañ, baña guizona dan partetic ez dago zeruan eta al-dareco Sacramentu Santuan bai-zic.

SACRAMENTU SANTU

ALDARECOAREN ESPLICAZIOA.

- G. Zer dago aldareco Sacramentu Santuan?
- E. Dago Jesucristo gure Jauna, Jaungoico eta guizon eguiazcoa zeruan dagoan bezela.
- G. Zer dago ostian consagratu bano lenago?
- E. Ogui pisca bat.
- G. Eta zer dago consagratu ezquiero?

E. Dago Jesucristo gure Jaunaren gorputza, eta nola gorputza dagoan biziric ta unituric Jaungoicoaren Semearen personarequin, badago odola ere, baita anima, Jaungoicotitasuna ta iru persona dibinoac ere.

G. Zer dago Calizan consagratu baño lenago?

E. Ardo puruba ur tanto batequin.

G. Eta zer dago consagratu ezquiero?

E. Dago Jesucristo gure Jaunaren odola, eta nola dagoan gorputzarequin unituric, badago gorputza ere, baita anima, Jaungoicotitasuna ta iru persona dibinoac ere, alaco moduan non Jesucristo guzia dago Ostian eta Jesucristo guzia dago Calizan.

G. Ecusten da Jesucristo gure Jauna Sacramentu Santu onetan?

- E. Ez da ickusten oguiaren eta ardoaren colorea ta beste aczidenteac baizic, baña an ez dago oguiric eta ardoric sazerdoteac consagrazioco itzac esan ezquiero.
- G. Ostia consagratuaren erdia edo parte bat errezipitzen duanac errezipitzen du Jesucristo guzia?
- E. Guzia errezipitzen du, enteroa edo osoa, bada aren dibina Majestadea ainbeste dago Ostiaren parteric chiquienean nola Ostia guztian, zergatic partitzen badu ere sazerdoteac Ostia consagrataua pusca ascotan, ez da partitzen Jesucristo gure Jauna, bai zican guelditzen da osoa parte bacoitzean, ain aundia edo osoa partea chiquian nola aundian.
- G. Zenbat gauza bear dira ondo comulgatzeko?
- E. Iru, jauna.

G. Zer dirade?

E. Lenengoa, zer errezipitu bear
duan jaquitea. Bigarrena, barau
naturalean egotea. Irugarrena,
Jaungoicoaren grazian egotea.

ORAZIOA

Comulgatzena dijoanean esateco.

Nere Jaun eta Jesus dulzea, nic
deseatzen det zure dibina Majes-
tadea errezipitzea espiritu garbi
eta caridadearequin, zeñarequin
errezipitu zinduzten zure Ama Bir-
jiña Santisimac eta Zeruco Santu
guziac. Amen.

ORAZIOA

Comulgatu ezquiero esateco.

O zeruetaco eta lurreco Jaun

Soberanoa! zer merezimentu izan-
du det nic etortzeco nigana ain
Jaun aundia? Bedeincatua izan de-
dilla zure ontasun eta misericor-
dia, zergatic eguiten diozun ain-
beste mesede zure criatura oni.
Ainguerauc eta criatura guziac be-
deinca zaitzatzela, Jauna, piedade
aundi onegatic. Amen.

ESPLICATZEN DIRADE

Confesio onaren condizioac.

G. Zenbat dirade confesio onaren
condizioac?

E. Bost, Jauna.

G. Zein dirade?

E. Lenengoa, esamiña; bigarre-
na, dolorea; irugarrena, proposi-
tua; laugarrena, confesioa; bos-

garrena satisfazioa.

G. Zer gauza da esamiña?

E. Pecatu egin dituanac memoriara ecartzea, confesatzeco guztiac.

G. Zenbat denbora bear da pecatuac memoriara ecartzeko?

E. Ez da denbora señalaturik, bai zican bere capazidadearequin eta denbora confesatu gabe egon danarequin conforme bear du artu denbora bear duan guzia, eta ipiñi negozio importantzi aundico batean ipintzen dan cuidadoa, zergatic au da eguitecorik importanteena.

G. Nundic ecarriço ditu pecatuac memoriara?

E. Jaungoikoaren legueco mandamentuetatic, eta Eliza Ama Santarenetatic consideratzen duala zer mandamentuaren kontrá egun duan pecatu eta zenbat

bider, bere personaren estadu, ofizio edo empleoarequin conforme ateratzeco onela garbiro contuac pecatu pentsamentuz, itzez eta obraz eguin dituene-naz.

G. Zer gauza da dolorea?

E. Jaungoicoa ofenditutaco damutasuna.

G. Zenbat modutan da dolorea?

E. Bitan, batari deritza contrizioa ta besteari atrizioa?

G. Zer gauza da contrizioa?

E. Da Jaungoicoa ofenditutaco damutasuna, izanagatic aren dibina Majestadea dan bezin ona, santua eta amablea.

G. Zer gauza da atrizioa?

E. Jaungoicoa ofenditutaco damutasuna pecatuaren itsusitasunagatic edo zergatic pecatua dala mediante aparta gaitzaquen

zeruco gloriatic eta castigatu infernuco penaquin.

G. Zein da dolore oetan bietan onena?

E. Contrizioa da ascoz obea atrizioa baño, zergatic acto contriziozco eguiazcoa eguiten duanari confesatzeco proposituaquin barcatzen zaizca pecatuac confesatu baño lenago, eta acto au eguiten duan instante artan guelditzen da Jaungoikoaren grazian, bañan, atriziozco actoa eguiten duanari etzaizca barcatten pecatuac confesioco sacramentuarequin batean baizic, eta onegatic balijoaz confesatzera persona bi, bata contrizioaren dolorearequin eta bestea atrizioarequin eta biac ilco balira confesatu baño lenago, contrizioarequin dijoana salbatuco litzaque eta condenatuco litz-

que atrizioarequin dijoana.

G. Pecatu mortalean dagona arquituco balitz iltzeco peligroan eta confesore gabe nola libratuko litzaque pecatutic?

E. Acto contriziozco bat eguinda.

G. Zer gauza da propositua?

E. Da determinazio firme bat ez bere bizitzaco denbora guztian beñere pecaturic eguiiteco eta apartatzeco pecatu eguiiteco oca-sio guztiatic.

G. Apartatzen ez danac pecatu eguiiteco ocasiotic apartatu aldi-tequela, daduca propositu egui-azcoa?

E. Ez jauna, baizican falsoa.

G. Zer aditzen dezu confesioa-gatic?

E. Confesatzea pecatu mortal guziac utzi gabe batere lotsaz con-fesatu gabe.

G. Bada pecatu benialac confe-

- satzeco obligazioric?
- E. Obeagoa da confesatzea, baña ez da obligazioric.
- G. Pecatu mortal bat confesatzea aztutzen bazayo eguingo du confesio ona?
- E. Egingo du confesio ona ez bazayo aztutzen esamiñaren faltaz, baña izango du obligazioa confesatzeko urrengo confesioan pecatu aztutzen zayona.
- G. Pecatu mortal bat lotsez confesatu gabe utzitzen duana, salba diteque beste penitenciaquin?
- E. Ezin salba diteque eguingo baliitu ere Santu guziac eguin zituen baño penitentzi gueyago.
- G. Arquitzen bada pectaria peccatu chit grabea eta ichusi batequin edo ascorequin billatuco du erremedioa Erromara joan gabe?
- E. Edozein confesorec billatuco

dio erremedioa Erromara joan
gabe.

G. Acusa dezaque confesoreac pe-
nitentea juztiziara?

E. Ezin acusa dezaque biziric da-
goala erreco balute ere.

G. Beraz ez da escusaric batere
pecatuac confesatu gabe utzitze-
co?

E. Ez, jauna, eta confesatzen ez
dituena bere culpaz condenatuco
da erremedio gabe.

G. Zer gauza da satisfazioa?

E. Pagatutzea penitentziaco obra-
quin pena, pecatuagatic zor
dana.

G. Zertan consistitzen da satisfa-
zio au?

E. Confesoreac ematen duen pe-
nitentziac azeptatzen eta cunpli-
tzean.

G. Penitentzia azeptatzen duanac
cunplitzeco intenzioarequin egui-

ten du confesio ona ezpadu cunplitzen?

E. Bai, jauna, baña cunplitu gabe utzitzen duanac penitentzia grabea bada, eguiten du pecatu mortala eta guelditzen da obligazioarequin pecatu au confesatzeco urrengo confesioan.

*Confesatzea dijoanean esateco
Orazioa.*

Jauna Altu ta Soberanoa, ta Jaungoico Eternoa, Aita eta Semea, eta Espiritu Santua. Nic sinisten det firmemente emango diezula premioa onai, eta castigua gaiztoai. Daducat nere pecatu guztien damutasuna zu zerana izanagatic eta zergatic amatzen zaitudan beste gauza guztiac baño gueyago. Proponitzen det firmeza guztiarequin emendatzea zure grazi dibinoarequin, eta nai det cunplitu

penitentzia confesoriac ematen dirana. Eta daducat esperantza zure ontasun eta misericordia infinituagan barcatuco didazula eta salbatuco nazula nere Jesucristo Jaunaren merezimentu aundiagatic. Amen Jesus.

*Confesatu ezquiero esateco
Orazioa.*

Ematen diozcat grazi asco gure Jesucristo Jaunari, zergatic utzi ziran onen erremedio erraza eta suabea nere pecatuen bārcazioa alcantzatzeco; eta proponitzen det ez gueyago aren dibina Majestadea ofenditzea. Amen.

Acto Fedeco, Esperantzaco ta Cari-dadecoac, zeñac eguin bear dira-den urtean bein guchienaz.

Fedeco Actoa.

Sinisten det dala Jaungoico e-guiazco bat eta iru persona dife-renteac, zeñac diraden Aita eta Semea eta Espiritu Santua. Sinis-ten det Trinidade Santisimoco bi-garren persona eguin zala guizon Maria Santisimaren entraña gar-bietan Espiritu Santuaren obraz eta birtutez, guelditzen zala Se-nora Soberana au Birjiña, Semea eguin baño len, eguitean eta eguin ezquero. Sinisten det Jaun onec padezitu zuala, ta il zala gu salba-tzeagatic, piztu zala illen artetic irugarren egunean, igo zala zerue-tara, eta etorrico dala biziak eta illac juzgatzera: au da, onac pre-

miatzera eta gaiztoac castigatzen. Sinisten det Aldareco Sacramentu Santuan dagoala Jesucristo gure Jauna, Jaungoico eta guizon eguiaz-coa zeruan dagoan bezela. Sinisten det Ama Eliza Santa Catolicoa, Erromacoac sinisten duan guztia, eta fede onetan nai det bizi eta il.

Esperantzaco Actoa.

Daducat esperantza Jaungoicoagan barcatuco dizquidala nere pe-catua guziac eta emango didala bere grazia eta gloria bere misericordia infinituacgatic, Jesucristo nere Jaunaren merezimentuacgatic, eta aren Ama Santisimaren erreguacgatic, eguiten badet nere partetic obligazio dedana, eta eguin deza-quedana, zeña dan penitentzi egui-azcoa.

Caridadezco Actoa.

Amatzen det Jaungoicoa beste gauza guztiac baño gueyago, eta nayago ditut galdu guztiac aren Dibina Majestadea ofenditu baño. Eta nai nuque amatu munduko justu guztiac, zeruko bienabenturaduac eta serafin guztiac amatzen duen bezela. Eta posible balitz, nai nuque amatu beraren Ama eta nere Señora Maria Santisimac amatzen duan bezela. Ez amatua, ofenditua izatea ainbeste ofenditzen dutenac, eta guztiac ez amatzea aren dibina majestadea, bera dana izanagatic, damu det nere biotz guztitic eta proponitzen det emendatzea aren grazia mediante dala. Amen Jesus.

Maria Santissimaren Letaniac

Kyrie, eleyson.

R. Kyrie, eleyson.

Christe, eleyson.

R. Christe, eleyson

Kyrie, eleyson.

R. Kyrie, eleyson.

Christe, audi nos.

Christe, exaudi nos.

Pater de Cœlis Deus,
Fili Redemptor mundi Deus,
Spiritu Sancte Deus,
Sancta Trinitas unus Deus,

Misericordia nobis

Sancta María,
Sancta Dei genitrix,
Sancta Virgo Virginum,
Mater Christi,
Mater divinæ gratiæ,
Mater purissima,
Mater castissima,
Mater inviolata,
Mater intemerata,
Mater inmaculata,
Mater amabilis,
Mater admirabilis,
Mater boni Consilii,
Mater Creatóris,
Mater Salvatóris,
Virgo prudentissima,
Virgo veneranda,
Virgo prædicanda,
Virgo potens,
Virgo clemens,
Virgo fidélis,
Speculum justitiæ,
Sedes sapiéntiæ,
Causa nostræ lætitiæ,
Vas spirituale,
Vas honorabile,
Vas insigne devotionis,
Rosa mystica,

Turris Davidica,
Turris ebúrnea,
Domus áurea,
Fœderis arca,
Jánuia cœli,
Stella matutína,
Salus infirmórum,
Refúgium peccatórum,
Consolátrix afflictórum,
Auxilium Christianórum,
Regina Angelórum,
Regina Patriarchárum,
Regina Prophetárum,
Regina Apostolórum,
Regina Mártirum,
Regina Confessórum,
Regina Vírginum,
Regina Sanctórum ómnium,
Regina sine labe originalis
concepta,
Regina sacratíssimi Rosarii,
Regina pacis,

¶. Agnus Dei, qui tollis peccata
mundi,

R. *Parce nobis Domine.*

¶. Agnus Dei, qui tollis peccata
mundi,

R. *Exaudi nos Domine.*

V. Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,

R. Miserere nobis.

V. Ora pro nobis Sancta Dei Génitrix.

R. Ut digni efficiamur promisióibus Christi.

OREMUS.

Gratiam tuam quæsumus, Domine,
mentibus nostris infunde, ut qui, Ange-
lo nuntiante Christi Filii tui Incar-
nationem cognovimus, per Pasionem
eius et Crucem ad Resurrectionis glo-
riam perducamur. Per eundem Chris-
tum Dominum nostrum. Amen.

Meza laguntzeco modua

*Apaizac. In nōmine Patris, et Filii,
et Spiritus Sancti. Amen. Introibo ad
Altare Dei.*

*Lag. Ad Deum qui lætificat juven-
tutem meam.*

Ap. Júdica me, Deus, et discerne

causam meam de gente non sancta, ab homine iniquo et doloso erue me.

Lag. Quia tu es, Deus, fortitudo mea, quare me repulisti? et quare tristis incedo, dum affligit me inimicus?

Ap. Emitte lucem tuam et veritatem tuam, ipsa me deduxerunt, et adduxerunt in montem sanctum tuum et in tabernacula tua.

Lag. Et introibo ad altare Dei ad Deum qui lætificat juventutem meam.

Ap. Confitebor tibi in cithara, Deus, Deus, meus, quare tristis es anima mea et quare conturbas me?

Lag. Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi, salutare vultus mei et Deus meus.

Ap. Gloria Patri, et Filio, et Spiritu sancto.

Lag. Sicut erat in principio, et nunc et semper, et in sæcula sæculorum. Amen.

Ap. Introibo ad Altare Dei

Lag. Ad Deum qui lætificat juventutem meam.

Ap. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

Lag. Qui fecit cœlum et terram.

Ap. Confiteor Deo omnipotenti etc.,
et vos fratres orare pro me ad Domi-
num Deum nostrum.

Lag. Misereatur tui omnipotens
Deus, et dimissis peccatis tuis, perdu-
cat te ad vitam æternam.

Ap. Amen.

Lag. Confiteor Deo omnipotenti,
Beatæ Mariæ semper Virgini, Beato
Michaeli Archangelo, Beato Joanni
Baptistæ, sanctis Apostolis Petro et
Paulo omnibus Sanctis et tibi, Pater,
quia peccavi nimis cogitatione, verbo,
et opere, mea culpa, mea culpa, mea
maxima culpa. Ideo precor beatam
Mariam semper Virginem, beatum
Michaelem Archangelum, beatum
Joannem Baptistam, sanctos Apostolos
Petrum et Paulum, omnes Sanctos, et
te Pater, orare pro me ad Dominum
Deum nostrum.

Ap. Misereatur vestri omnipotens
Deus, et dimissis peccatis vestris, per-
ducat vos ad vitam æternam.

Lag. Amen.

Ap. Indulgentiam, absolutionem et

remissionem peccatorum nostrorum
tribuat nobis omnipotens, et miseri-
cors Dominus.

Lag. Amen.

Ap. Deus, tu conversus vivificabis nos.

Lag. Et plebs tua lætabitur in te.

Ap. Ostende nobis, Domine, mise-
ricordiam tuam.

Lag. Et salutare tuum da nobis.

Ap. Domine, exaudi orationem
meam.

Lag. Et clamor meus ad te veniat.

Ap. Dominus vobiscum.

Lag. Et cum spiritu tuo.

Ap. Kyrie eleyson.

Lag. Kyrie eleyson.

Ap. Kyrie eleyson.

Lag. Christe eleyson.

Ap. Christe eleyson.

Lag. Christe eleyson.

Ap. Kyrie eleyson.

Lag. Kyrie eleyson.

Ap. Kyrie eleyson.

Ap. Dominus vobiscum.

Lag. Et cum spiritu tuo.

Ap. Per omnia sæcula sæculorum.

Lag. Amen.

Epistola acabatu ta R. Deo gratias.

Ap. Dóminus vobiscum.

Lag. Et cum spiritu tuo.

Ap. Sequentia Sancti Evangelii secundum, etc.

Lag. Gloria tibi, Domine.

Evangeliyua acabau ta

Lag. Laus tibi, Christe.

Ap. Orate fratres.

Lag. Suscipiat Dominum sacrificium de mánibus tuis ad laudem et gloriam nómminis sui, ad utilitatem quoque nostram, totiusque Ecclesiæ suæ sanctæ.—*Ab.* Amen.

Prefaziyoa esaten danian.

Ap. Per omnia sæcula sæculorum.

Lag. Amen.

Ap. Dominus vobiscum.

Lag. Et cum spiritu tuo.

Ap. Sursum corda.

Lag. Habemus ad Dóminum.

Ap. Gratias agamus Dómino Deo nostro.

Lag. Dignum et justum est.

Pater nosterra esan ezquero

Ab. Et ne nos inducas in temptationem.

Lag. Sed libera nos a malo.

Ap. Pax Domini sit semper vobiscum.

Lag. Et cum spiritu tuo.

Ap. Itē, Missa est edo Benedicamus Domino.—*Lag.* Deo gratias.

Ap. Requiescant in pace.

Lag. Amen.

Ap. Benedicat vos omnipotens Deus, Pater, et Filius, et Spiritus Sanctus.

Lag. Amen.

Ap. Dominus vobiscum.

Lag. Et cum Spiritu tuo.

Ap. Sequentia sancti Evangelii secundum etc.

Lag. Gloria tibi, Domine.

Evangelioa acabatula.

Lag. Deo gratias.

LAUS DEO.

A
29